

Verksamhetsgranskande utskottets rapport för 2019

Inledning

Vid vår granskning har vi läst *Teologisk grund för Equmeniakyrkan*, stadgarna, kyrkostyrelsens protokoll, kyrkokonferensens protokoll, 2018 års verksamhetsgranskning och kyrkostyrelsens kommentarer till densamma, verksamhetsplanen både den tidigare och den aktuella. Verksamhetsplanen har varit ett viktigt dokument i vår granskning. Vi har också intervjuat 15 församlingar om deras verksamhet. Två från den ekonomiska revisionen har deltagit vid våra intervjuer av chefer och kyrkoledare.

Vår redovisning följer Verksamhetsplanens disposition men ingen utvärdering av delmålen i högre grad görs.

Huvuddelen av utskottets ledamöter avslutar sina uppdrag med denna rapport och vi har valt att delge delar av våra reflektioner som framkommit i våra samtal under tre års arbete tillsammans.

Vision

En kyrka för hela livet där mötet med Jesus Kristus förvandlar – mig, dig och hela världen

Uppdraget

Helhetssyn på mission

Helhetssynen på mission och det globala perspektivet utgör grunden för allt arbete.

Församlingars förnyelse, utveckling och växt.

Ett av Equmeniakyrkans viktigaste uppdrag är att tillsammans med kyrkan i hela världen stödja församlingars förnyelse, utveckling och växt.

1. Församlingsutveckling

Församlingen i Sverige och samarbetskyrkor växer och utvecklas

Den valda strategin med församlingsutveckling synes ge önskat resultat beträffande församlingars självförtroende och arbetsglädje. Trots detta kan noteras att medlemsantalet sjunker, församlingar avvecklas och antalet församlingar med antal medlemmar lägre än 25 ökar.

En fördjupad diskussion kring begreppen dop och bekännelse som grund för medlemskap i församlingen behövs. Även synen på medlemskap behöver bearbetas.

Besparingskraven torde begränsa möjligheten att bejaka alla önskningar kring behov av handledare för församlingsutveckling.

Apg29 pionjär har blivit ett bland flera goda redskap för att möta Unga Vuxna. Grupper kommer att resa ut för att träffa unga vuxna i församlingar men det gäller också att få igång processer på lokal nivå som fungerar på sikt i det kontinuerliga arbetet att fånga upp de som lämnat gemenskapen tidigare. Equmeniakyrkan och Equmenia är viktiga samarbetspartner där! Biblar delades ut vid lägret Prisma. Alla ville ha en bibel.

Equmeniakyrkan bildades ur de tre samfunden Metodistkyrkans i Sverige Årskonferens, Svenska Baptistsamfundet samt församlingarna inom Svenska Missionskyrkan. Vissa traditioner från de tre lever kvar på olika sätt och i olika sammanhang, vilket försvårar men också berikar skapandet av en framväxande kyrkosyn. Det tar tid att bilda EN kyrka. Arbetet med att forma en enhetlig kyrka började egentligen redan med Waldenström som sökte förena de kyrkor som stod emot Svenska kyrkan. Många försök har gjorts under årens gång.

Vi behöver stärka vårt andliga självförtroende, återerövra det teologiska samtalet, låta trons språk tolka tidens tecken och låta bibeltexterna spegla vår tid. Församlingen måste tro sig vara salt och ljus där de verkar. Guds redskap.

2. Församlingsgrundande

Nya församlingar och gemenskaper grundas och återplanteringar inleds

För att stärka församlingar med lågt medlemsantal har begreppet Växtpool planerats under året. Färdväg har varit manualen för arbetet. Växtpool är ett bra redskap för att ge stöd till församlingar och pastorer genom ekonomiskt stöd via kyrkoavgiften.

Församlingsutvecklarnas arbete har gett resultat i bildandet av ett tjugotal nya gemenskaper där ca 700 personer deltar. Med 4 - 5 planteringar per år tror man att målet nås med 50 nya gemenskaper år 2025. Önskvärt är flera evangelister i ett sekulariserat land med andligt vakuum där ändå existentiella frågor söker sin lösning - tyvärr alltför sällan i vår kyrka.

På olika sätt försöker man stärka arbetet med församlingsplantering. Viktigt är att kyrkan nationellt tar ett stort ansvar för de nya gemenskaperna.

Ett hundratal Alpha-kurser synes möta ett tydligt behov i existentiella frågor i vår tid. Bekännelsen är inget krav - det är en befrielse men det är ett problem att formulera bekännelsen för många i dagens samhälle.

Temaåret med Apostlagärningarna är viktigt för att vitalisera intresset för grundläggande teologiska frågor och vår mission. Värdefullt arbetsmaterial har tagits fram såväl för bibelstudier som gudstjänster. Fin musik, Bruksånger, erbjuder många nya aktuella sånger. Missa inte att prenumerera för din församling! Vinterkonferensen 2019 gav inspiration för de närvarande i arbetet i vår kyrka.

3. Internationella relationer.

Equmeniakyrkan fördjupar och prioriterar.

Equmeniakyrkan har relationer till ett trettiotal länder i världen. På grund av de ekonomiska nedskärningarna måste detta antal minskas. Glädjande nog har dock offrandet ökat under året med 13 procent men engagemanget i församlingarna tenderar att fokusera på närområdet heller än det internationella missionsarbetet.

En översyn av det internationella arbetet har skett under året. Detta har medfört ett förtydligande av strategin i arbetet. Samarbetet med några kyrkor har redan avslutats. Berörd enhet

har minskat sitt resande till systerkyrkorna vilket drivits på av klimatdebatten och interna målsättningar. Engagemanget i lokala församlingar har stärkts genom att de kunnat engagera sig i ett särskilt projekt. Detta ökar såväl viljan till ekonomiskt ansvarstagande som förbön för ”sitt” missionsprojekt. Dock är det viktigt att huvuddelen av insamlade medel går till det centrala uppdraget.

Handlingsplaner har inte kunnat upprättas med vissa samarbetspartner på grund av säkerhets-skäl.

Helhetssynen på mission poängteras i kompetensutvecklingsprogrammen och i utbildningen av pastorer och diakoner. Under året anställdes en missionsinspiratör vilket kan medverka till att öka missionsengagemanget. Det önskade antalet missionärer har inte uppnåtts. Temaåret till jordens yttersta gräns kan förhoppningsvis stärka missionsintresset.

Samarbetet med Diakonia innebär att missionen når längre även till länder där kyrkan inte är lika accepterad.

Stor uppmärksamhet har riktats mot krisen i Nicaragua, ledarproblem i Kongo Kinhasa och att inte Radiohjälpen längre vill medverka i vaccinationsprogrammet.

4. Samhällsengagemang

Profetisk röst i samhället i global mission där diakoni och vittnesbörd hålls samman.

Equmeniakyrkan har på olika sätt sökt medverka i relevanta mötesplatser under året. Där kan nämnas veckan i Almedalen som når ett stort antal människor och organisationer framförallt i kyrkan Vårdklockan som ligger mitt i promenadstråket. Vårgårda möte är årligen återkommande där partiledarna prövas. Utdelandet av Martin Luther King-priset innebär en viktig markering av kyrkans ställningstagande. Förbön för konvertiter. Uppvaktande av riksdag och regering beträffande ensamkommande var en uppföljning av kyrkokonferensens beslut. Vår kyrkoledare deltar frekvent med debattartiklar i dagspressen. Kyrkan deltar också offensivt i sociala medier. Kommunikationsenheten medverkar till ett ökat samhällsengagemang genom att kanalisera olika händelser och på annat sätt medverka så att vårt budskap markeras i samhällsdebatten.

Engagemanget för miljön har av många församlingar fortsatt efter klimatfastan. Därefter har utarbetats nya breddade former för fasta. Klimatet är i allra högsta grad den viktigaste frågan.

Många församlingar har diakoner anställda för det diakonala arbetet. Flera skulle säkert önska sig ha råd med detta. Ändå bedrivs ett diakonalt arbete genom ett brett engagemang i församlingarna.

Tidningen Equmen läggs ner vilket beklagas. Vi förutsätter att innehållet får sin plats i Sändaren, som förövrigt har blivit mer läsvärd.

5. Förvaltare

Equmeniakyrkan är hållbar och relevant för sitt uppdrag och utrustas för tjänst.

Utbildningen av pastorer bedrivs med hög kvalitet på Teologiska Högskolan Stockholm (THS) inom Enskilda Högskolan Stockholm (EHS). Utbildningen är mycket eftertraktad. Många söker sig dit även om man inte avser att bli pastor i Equmeniakyrkan. Inom samma campus utbildas diakoner. Nu har planerats för ett teologiskt basår som kommer att ge även blivande diakoner en teologisk grund. Equmeniakyrkan har ett välfungerande och mycket uppskattat arbete för fortbildning av medarbetarna.

Verksamhetsplanen är ett dokument som alltid finns med som ledstjärna i det kontinuerliga arbetet på det nationella planet. Samtliga enheter synes arbeta medvetet därefter och i en mycket god anda på kontoret i Alvik genom att bli bryta ner delmålen i aktiviteter som kopplas till budgetläget, som kontinuerligt hanteras av budgetenheten på ett professionellt och missionsengagerat sätt. Verksamhetsplanen följs upp regelbundet. Förutsättningar finns för att även regionkontoren ska gå i takt med Alvik genom deltagande i ledningsgrupp och kommunikationsverktyg Jitsi.

Kyrkan tillhandahåller på en rad olika sätt utrustning för tjänst bli genom den vid Kyrkokonferensen antagna Kyrkohandboken som också finns på Gudstjänst.se ett kommunikationsverktyg med olika funktioner. Offrandets teologi kommer att publiceras på denna webbsida. Förslag önskas!

Viktigt är att ledamöter i församlingsstyrelserna uppträder som kompetenta arbetsgivare. Utbildning för styrelser finns och hittas på nätet.

Kyrkan erbjuder HR-kompetens som stöd till regioner och församlingar.

Tidigare synpunkter från Verksamhetsgranskande utskottet om tillgänglighet till bli kyrkostyrelsens handlingar via nätet har inte hörtsammats. Protokollen som de är ger fler frågor än svar och ger intryck av att mycket är hemligt. Det kan inte vara rimligt. De flesta handlingar borde vara möjliga att läsa online åtminstone efter erhållen inloggningskod efter kontakt med kyrkostyrelsen. Vi noterar med tacksamhet att en ny hemsida är på gång.

Önskvärt hade också varit om kyrkostyrelsens beslut refererats i Sändaren.

Läget i församlingarna

Vi har i denna revision kontaktat 15 församlingar i två regioner.

Equmeniakyrkan är dess församlingar och församlingarna är Equmeniakyrkan.

Sammanfattning

Då känns det naturligt att undersöka några församlingars verksamhet. Handlingsplanen behandlar församlingsutveckling, församlingsgrundande och samhällsengagemang. Med det som bakgrund har vi ställt frågor till församlingar efter följande teman: Materiellt, verksamhet, gudstjänst, ekumenik, organisation, medarbetare, kyrkokonferens, relationer, mission och klimat.

Många församlingar oroas av ekonomin. Det kan gälla underhåll av fastigheter och personalkostnader dvs har man råd med pastor, diakon, musiker, ungdomsledare. Kyrkoavgiften spelar här en stor roll.

De församlingar vi ställt frågor till har alla en egen fastighet för kyrklig verksamhet. En del har ytterligare fastigheter av olika slag men med klar inriktning på den verksamhet som bedrivs.

Man firar gudstjänst regelbundet. De flesta har gudstjänst varje vecka ibland på annan dag än söndag. Likaså firas nattvard regelbundet. Gudstjänsten präglas av glädje, frihet, tro, omsorg och äkthet. Predikan, sång och bön är självklara inslag. Musik och sång har en bredd och ser olika ut. Psalmer, visor, solosånger, gospel, körsång, lovsång i varierande grad. Imponerade är mängden körer och andra musikgrupper. Lekmannainslaget är också framträdande. Oavsett församlingens storlek och antalet anställda medarbetare arbetar man okuvligt vidare med stor uppfinningsrikedom i kärlekens tjänst trogna vår kallelse. Några har följt Markusåret och påbörjat arbetet med Apostlagärningarna.

Barn- och ungdomsverksamhet har på många ställen en framträdande roll.

Förutom gudstjänster bedrivs på många håll en rad olika verksamheter som dagledigträffar, RPG, husförsamlingar, bibelstudier, stickkaféer, afternoon tea, pilgrimsvandringar. Konserter och andra kulturarrangemang förekommer regelbundet. Man deltar tex i marknader.

Till stor del följer man kyrkoåret men några rapporterar att man ibland bryter och har olika teman. Den nya kyrkohandboken används mest vid olika förrättningar samt vid nattvardsfirandet.

Ekumenik praktiseras på många olika sätt och beror av vilka församlingar som finns i närheten. Det kan vara i form av gemensamma gudstjänster, gemensam bön, bönepromenader, påskvandringar.

Alla har en styrelse och några ett verksamhetsråd. Vidareutbildning sker i olika omfattning – några inom regionen.

Missionen har inte heller glömts bort. Några har en missionsansvarig, några har en internationell grupp. Insamling till mission sker för det mesta vid den tid som Ekumeniakyrkan föreslagit. Stickkaféer och annan verksamhet ger också bidrag till missionsarbetet. Uppenbart är att man i högre grad koncentrerar sin verksamhet till det egna närområdet. Egna projekt förekommer.

De vi talat med är intresserade av att delta och har deltagit i kyrkokonferensen. Man förbereder sig genom att tex läsa motioner (de som är ombud) men också allmän information vid församlingmöten och kyrkkaffe. Det rapporteras också efter konferensen i olika fora.

Relationerna till den egna regionen är oftast goda och man deltar i de samlingar som anordnas. Däremot är kontakten med den nationella delen nästan obefintlig. Den kontakt som förekommer är via mail.

Många deltog i klimatfastan under 2019 och har fortsatt arbetet i viss mån. Några lite mer och andra lite mindre. I många församlingar sker en klimatanpassning genom tex att använda eller planera för solceller, värmepumpar och att använda klimatvänligt material i verksamheten.

Reflektion i arbetet med verksamhetsgranskningen:

Equmeniakyrkan firar decennium och alltmer blir bildarsamfundens historia. Många uttrycker att en enhetlig kyrkosyn behövs. Vi upplever att identiteten inom Equmeniakyrkan stärks. Inte minst den kongregationalistiska kyrkosynen lyfts fram både som organisationsform som grund för församlingarnas ömsesidiga förhållande. Denna kopplas dock med en allt djupare insikt om sjunkande medlemssiffror och färre dop sedan bildandet. Vi behöver stärka vårt andliga självförtroende, återerövra det teologiska samtalet, låta trons språk tolka tidens tecken och låta bibeltexterna spegla vår tid. Församlingen måste tro sig vara salt och ljus där de verkar. Detta är dock lättare sagt än gjort men vi upplever att detta är såväl kyrkans, församlingarnas som enskilda medlemmars strävan.

Bildandet av Equmeniakyrkan har varit en katalysator i förändringar på alla olika områden och nivåer i kyrkan.

Sjunkande medlemssiffror ökar medvetenheten och vi ser att detta leder till prioriteringar vid tillsättande av tjänster och möjligheter att förnya fastigheter. Men det leder också till att gemenskapens förutsättningar, gudstjänstens form och ekonomiska prioriteringar tydliggörs. På flera ställen sker förnyelse och tillväxt när dagens behov får utgöra utgångspunkten till hur gemenskapen skall utformas. Vinterkonferensen är ett exempel på att nya inspirerande mötesplatser kan utvecklas.

Vi tror att Equmeniakyrkans stora bidrag till sin omvärld är mångfald, viljan att tillsammans gestalta Guds församling utifrån en ekumenisk ansats. Vi ber om Guds nåd att få möjlighet att fullfölja arbetet under de kommande tio åren så att fler kan leva sina liv i gemenskap med varandra och Gud.

Malin Iwarsson, Martin Rejler, Torsten Wilhelmsson, Ann-Christin Lindbom